

Obsah:

Předmluva.....	9
1. Metodologická východiska pro definitorné zařazení kategorií pojištění a pojišťovnictví	11
1.1 Úvodní obecné metodologické poznámky.....	11
1.2 Kategorie nahodilosti a její promítnutí do rozhodovacích procesů souvisejících s pojištěním, pojmy riziko, nejistota a neurčitost	13
1.3 Formulace základních rozhodovacích problémů spojených s pojištěním.....	15
1.4 Klasifikace asymetrie informací na pojistných trzích.....	18
1.4.1 Stiglitzova interpretace asymetrie informace na pojistných trzích s výhodou na straně poptávky	19
1.4.2 Kritické poznámky k Stiglitzově pojetí a řešení asymetrie informace na pojistných trzích	20
1.4.3 Argumenty ve prospěch konceptu asymetrie informace na pojistných trzích na straně nabídky	24
1.4.4. Konsekvence svědčící pro odůvodněnost státních zásahů do pojistného trhu z titulu problému asymetrie informace mezi klientem a pojišťovnou	26
2. Přístupy ke kategorizaci pojištění.....	29
2.1 Vědní disciplína Risk management. Tři fáze aplikačního procesu	29
2.1.1 První fáze procesu: Identifikace rizika	30
2.1.2 Druhá fáze procesu: Ovládání (redukce a eliminace) rizika	30
2.1.3 Druhy rizik zkoumaných v rámci Risk managementu	31
2.1.4 Třetí fáze: Finanční eliminace důsledků realizace rizika	32
2.2 Řešení finanční eliminace dopadů nahodilosti pojištěním. Druhy pojištění podle příčin dopadů nahodilosti.....	33
2.3 Obsah pojmů pojištění a pojišťovnictví.....	34
2.4 Pojištění jako součást financí.....	36
2.4.1 Pojištění a podnikové finance.....	38
2.4.2 Pojištění a veřejné finance	39
2.4.3 Pojištění a měnová rovnováha.....	39
2.4.4 Pojištění v zahraničně obchodních vztazích	40
3. Základní pojmové instrumentárium finanční pojistné teorie	41
3.1 Pojistný trh, jeho subjekty	41
3.1.1 Pojišťovny a jejich klienti	41

3.1.2 Zprostředkovatelé pojištění	43
3.1.3 Ostatní subjekty pojistného trhu	46
3.2 Další významné pojmy: pojistné riziko, pojistná smlouva	47
3.3 Pojistné, pojistné plnění	48
3.4 Podnikatelská rizika komerční pojišťovny	49
3.1.4 Pojistně-technické riziko	49
3.1.5 Kreditní riziko	52
3.1.6 Tržní riziko	52
3.1.7 Operační riziko	53
3.1.8 Ostatní podnikatelská rizika komerční pojišťovny	53
3.5 Věcné a pojistně-technické hledisko členění pojištění	
na škodová a obnosová	56
3.5.1 Škodová pojištění	57
3.5.2 Obnosová pojištění	58
3.5.3 Doplnkové nástroje ve škodových a obnosových pojištěních	58
4. Ekonomika pojišťovnictví	61
4.1 Kalkulace pojistného	61
4.1.1 Předmět kalkulace v pojišťovnictví, pojistná technika	61
4.1.2 Uplatnění metod na podporu rozhodování v pojistně- technických kalkulačních modelech	62
4.1.3 Rozdíl mezi životním a neživotním pojištěním z hlediska kalkulace ryzího pojistného	64
4.1.4 Využití metod na podporu rozhodování při kalkulaci pojistného	66
4.1.5 Aktuální stav tarifní rovnováhy v ryzím pojistném a jeho bezprostřední dopady na ekonomiku pojišťovnictví, včetně aktuálních problémů kalkulace životního pojištění	68
4.1.6 Náklady správního režie pojišťovny a zisková přírážka	75
5. Vnitřní stabilizátory odvětví pojišťovnictví	77
5.1 Klasické zajištění	77
5.1.1 Proporcionální zajištění	79
5.1.2 Neproporcionální zajištění	79
5.2 Finitní a finanční zajištění, alternativní přenos rizika	80
5.3 Mezisekteriální diverzifikace rizik	83
6. Státní regulace v pojišťovnictví	87
6.1 Obecné přístupy k regulaci v ekonomice	87
6.2 Regulace ve finanční sféře	88

6.3	Důvody pro regulaci v pojišťovnictví.....	89
6.4	Metody státního dohledu nad pojišťovnictvím	91
6.5	Nové problémy v oblasti regulace a dohledu na integrovaných tržích, zejména při vytváření jednotného pojistného trhu zemí EU	93
6.5.1	Vykazování solventnosti jako základního ukazatele finančního zdraví pojišťovny.....	96
6.6	Současný stav regulace a dozoru nad pojišťovnictvím v ČR.....	102
6.7	Změny regulačního rámce a dohledu v souvislosti s krizí druhé poloviny dekády v EU.....	107
7.	Neživotní pojištění	111
7.1	Několik metodologických poznámek.....	111
7.2	Pojistitelná rizika	112
7.3	Nejvýznamnější druhy pojištění a jejich většinová podoba	114
7.3.1	Pojištění domácností a budov	114
7.3.2	Pojištění motorových vozidel.....	115
7.3.3	Pojištění pro případ přerušení provozu	116
7.3.4	Úvěrové pojištění	116
7.3.5	Dopravní pojištění, pojištění kaska	117
7.3.6	Pojištění zemědělských rizik	119
7.3.7	Úrazové pojištění.....	121
7.3.8	Pojištění vážných chorob, pojištění léčebných výloh a cestovní pojištění	121
7.4	Současný český a světový trh neživotního pojištění.....	122
8.	Pojištění odpovědnosti za škody.....	127
8.1	Právní stránka pojištění odpovědnosti za škody	127
8.2	Obsah produktů pojištění odpovědnosti.....	128
8.3	Pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel.....	129
8.3.1	Historie pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel u nás	129
8.3.2	Povinně smluvní pojištění odpovědnosti z provozu motorového vozidla	130
8.3.3	Cenová distorze a její důsledky	131
9.	Řešení životních rizik pojistnými produkty	135
9.1	Původní poslání životního pojištění a jeho současná modifikace	135
9.2	Životní pojištění jako alternativa financování postaktivního věku	136
9.3	Životní pojištění jako instrument finančního trhu	138

9.4 Tradiční produkty životního a důchodového pojištění	139
9.5 Nové typy produktů životního pojištění.....	141
9.6 Současné problémy životního pojištění v ČR.....	144
10. Vývojové tendence na pojistných trzích	147
10.1 Pojištěnost a vývoj pojištěnosti	148
10.1.1 Vývoj pojištěnosti z celosvětového pohledu	149
10.1.2 Vývoj pojištěnosti v podmínkách Evropské unie.....	157
10.1.3 Vývoj pojištěnosti v podmínkách České republiky.....	165
10.1.4 Faktory ovlivňující pojištěnost.....	169
10.2 Zvyšování významu životního pojištění	170
10.2.1 Vývoj v podobě produktů životního pojištění	171
10.2.2 Vývoj ve využití životního pojištění ze strany obyvatelstva.....	178
10.3 Reakce na vývoj ve výskytu pojistných událostí katastrofického rozsahu.....	180
10.3.1 Riziko povodně a komerční pojištění	186
10.4 Vývoj v přístupech a metodách prodeje pojistných produktů.....	198
10.5 Uplatňování alternativních nástrojů krytí rizika	199
10.7 Změny v přístupech pojistitelů k řešení rizik ve své činnosti.....	212
10.8 Rozšiřování rizik zahrnovaných do krytí v rámci komerčního pojištění.....	214
Závěrem	215
Summary.....	217
Seznam použité literatury	218
Rejstřík.....	220